

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з наукової роботи
Національного технічного
університету України
«Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського»
Д.Т.Н. проф.

Віталій ПАСІЧНИК
2024 р.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів докторської дисертації Дергалюк Марти Олексіївни на тему “Розвиток регіональних економічних систем на засадах трансформації потенціалоформуючого простору в умовах цифровізації”, поданої на здобуття наукового ступеня доктора технічних наук за спеціальністю 08.00.05 – розвиток продуктивних сил і регіональна економіка. (Витяг з протоколу № 12 від 7 лютого 2024 р. розширеного засідання кафедри економіки і підприємництва Національного технічного університету України “Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського”)

Тему дисертаційної роботи “Розвиток регіональних економічних систем на засадах трансформації потенціалоформуючого простору в умовах цифровізації” затверджено на засіданні Вченої ради факультету менеджменту та маркетингу КПІ ім. Ігоря Сікорського (протокол № 2 від “25” вересня 2023 року). Науковим консультантом затверджено доктора економічних наук, проф. Тульчинську С.О.

Структурний підрозділ для проведення попередньої експертизи дисертації та рецензентів затверджено Вченою радою КПІ ім. Ігоря Сікорського (протокол № 11 від “11” грудня 2023 року).

Заслухавши та обговоривши доповідь Дергалюк М.О., а також за результатами попередньої експертизи представленої дисертації ухвалили прийняти такий висновок:

1. Актуальність теми дослідження

Процеси глобалізації, що відбуваються в світовій економічній системі в умовах формування постіндустріального суспільства, загострення конкурентної боротьби між країнами та регіонами призводять до

трансформаційних зрушень розвитку економічних систем. Ці обставини, а також воєнні дії, що відбуваються на території України, зумовлюють необхідність трансформації потенціалоформуючого простору та пошуку нових методологічних підходів, практичних рекомендацій щодо ухвалення управлінських рішень у напрямі розвитку регіональних економічних систем в умовах цифровізації, що сприятиме активізації використання наявного потенціалу регіонів та виявленню їх латентних можливостей на основі формування побудови системно-інтегрованого потенціалоформуючого простору як фундаменту врегулювання економічних інтересів регіональних агентів, застосування нових видів конкурентних дій, що відповідають умовам реалізації постіндустріальної моделі розвитку економіки у напрямі цифровізації.

Необхідно зазначити, що динамічні параметри розвитку регіональних економічних систем демонструють поглиблення асиметричності у соціально-економічному розвитку регіонів України. Частково це пояснюється різними потенційними можливостями територій, диференціацією ресурсного потенціалу тощо. Але, сучасні виклики розвитку економічних систем вимагають прийняття управлінських рішень щодо забезпечення потенціалоформуючого простору регіонів, активізації використання потенційних можливостей, виявлення латентного потенціалу, що сприятиме забезпеченню соціально-економічного розвитку територій та екологічної безпеки відповідно до парадигми сталого розвитку.

Стратегічне управління потенціалом регіональних економічних систем повинно спрямовуватися на виокремлення можливостей розвитку регіону в умовах зміни властивостей, характеристик, параметрів зовнішнього й внутрішнього середовища, формування нових взаємовигідних відносин, виявлення, за рахунок яких ресурсних, технологічних, законодавчих та інших важелів впливу можливості регіону можуть бути використані, із урахуванням воєнних дій на території України, а потенціал регіональних економічних систем – реалізований.

Віддаючи належне науковому наробку вчених щодо розвитку регіональних економічних систем, необхідно зазначити, що більша їх частина не враховує вплив воєнних дій на території України та зумовлених цим трансформацій, ґрунтуючись на неокласичній концепції регіонального економічного росту, та не розглядає особливості структурних та змістовних складових методології розвитку регіональної економічної системи та його інтенсифікації в умовах цифровізації.

Окреслені тенденції вимагають оновлення та доповнення існуючих теоретико-методологічних концепцій розвитку регіональних економічних систем на засадах трансформації потенціалоформуючого простору в умовах цифровізації. Це та інше зумовлює актуальність теми дослідження, його

структурно-логічну будову відповідно до сучасних наукових спрямувань теоретико-методологічного та практичного характеру.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Робота виконана на кафедрі економіки і підприємництва. Обраний авторкою напрям дослідження пов'язаний із проблематикою науково-дослідних робіт, що виконуються в Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», а саме з темами: «Потенціал розвитку суб'єктів економіки в умовах цифровізації» (ДР № 0123U103307), де авторкою запропоновано концептуальні засади управління потенціалом регіональних економічних систем у напрямі трансформації потенціалу регіонів із урахуванням принципів, завдань, рівнів та важелів управління, факторів нерівності розвитку регіонів, що забезпечує спрямування зусиль, фокусує увагу на поставлених цілях підвищення ефективності використання потенціалу та виокремлює латентний потенціал регіонального розвитку; «Управління економічною безпекою суб'єктів національного господарства» (ДР № 0116U004577), у межах якої авторкою було обґрунтовано напрями забезпечення економічної безпеки економіки України через розвиток регіональних економічних систем на засадах трансформації потенціалоформуючого простору в умовах цифровізації, а саме: обґрунтовано заходи щодо забезпечення цифрової трансформації економіки та напрямів подолання перешкод щодо цифровізації економіки регіонів, які спрямовані на активізацію, стимулювання розвитку, накопичення та розкриття потенціалу, підвищення ефективності економічних систем різних рівнів за рахунок впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у всіх сферах економічного та суспільного життя; а також з темами: «Підвищення ефективності управлінської структури економічних систем на різних рівнях функціонування» (ДР № 0118U001589), де авторкою обґрунтовано методологічні засади розвитку регіонів в контексті управління потенціалоформуючим простором, що базуються на парадигмальній триаді, зокрема, сталого розвитку, нового регіоналізму, цифровізації та включає заходи щодо управління потенціалом регіонів та їх цифровізацією, які забезпечують підвищення щільності взаємодії між державними органами і рівнями державного управління, державою і приватними бізнесом, державними організаціями і держслужбовцями, консультантами на місцях, державними органами і громадянами; «Діагностування економічного розвитку регіональних економічних систем в умовах становлення нового регіоналізму» (ДР № 0118U001590), в межах якої авторкою запропоновано кваліметричний підхід до прогнозування розвитку регіональних економічних систем, що базується на комплексному індексі потенціалу регіонів, побудові імітаційних моделей причинно-наслідкових зв'язків

впливу факторів на складові потенціалу регіонів, урахуванні поділу регіонів на території відновлення, регіональні полюси зростання, території з особливими умовами розвитку, території сталого розвитку залежно від рівня руйнації регіонів, внаслідок воєнних дій на території України за оптимістичним, нейтральним та песимістичним сценарієм (акт впровадження № 02/2010 від 22.09.2023 р.).

3. Наукова новизна отриманих результатів

У дисертації вперше одержані такі нові наукові результати:

вперше:

- розвинуто теоретико-методологічні засади дослідження трансформації потенціалоформуючого простору, підґрунтям якого виступає виокремлення об'єкту, аксіоми, парадигми, гіпотез дослідження, постулатів та підходів щодо стратегічного цілеорієнтування регіональних економічних систем на засадах трансформації потенціалоформуючого простору в умовах цифровізації;

- сформовано теоретико-методологічну концепцію потенціалоформуючого простору розвитку регіонів в умовах цифровізації, що передбачає комплексність використання методології системного, інституціонального та процесно-функціонального підходів, базується на сукупності загальноекономічних та специфічних принципів по відношенню до тріади парадигми сталого розвитку, нового регіоналізму та цифровізації, а також, по відношенню до основних компонент об'єкту дослідження;

- розроблено підходи до обґрунтування напрямів нівелювання негативної дії ендогенних чинників, що гальмують трансформацію потенціалоформуючого простору, що ураховують виклики воєнних дій на території України, спрямовані на підвищення ефективності використання потенціалу регіонів, задіювання латентних можливостей та розвиток регіональних економічних систем під впливом тріадної парадигми;

- запропоновано концептуальні засади управління потенціалом регіональних економічних систем у напрямі трансформації потенціалу регіонів відповідно до принципів, завдань, рівнів та важелів управління із урахуванням факторів нерівності розвитку регіонів, що забезпечує спрямування зусиль, фокусує увагу на поставлених цілях підвищення ефективності використання потенціалу та виокремлює латентний потенціал регіонального розвитку;

удосконалено:

- методичний підхід щодо оцінювання потенціалу розвитку регіональних економічних систем, що, на відміну від існуючих, передбачає розрахунок комплексного індексу, який включає пентогрупу індексів потенціалів виробничо-інвестиційної діяльності регіону, бюджетної ефективності регіону, інноваційного розвитку регіону, цифрової

трансформації регіону та розвитку людського потенціалу регіону та базується на принципах системності, комплексності, достовірності, довгочасності, стратегічності, пов'язаності, формалізації, достатності та точності, а також, дає можливість забезпечити обґрунтованість розрахунків.

- підходи до управління потенціалом регіонів із урахуванням процесів, викликаних воєнними діями на території України, що, на відміну від існуючих практик, включають забезпечення умов для транзитних осіб, тимчасового перебування громадян, релокації бізнесу, створення умов для переселенців та механізму взаємоузгодженості між релокованими підприємствами та потенційними працівниками таких підприємств щодо необхідної спеціалізації;

- функціонали управління розвитком регіональних економічних систем на засадах трансформації потенціалоформуючого простору в умовах цифровізації, що, на відміну від функціонуючих, передбачають соціальне, відтворювальне, організаційне, інноваційне та розподільчо-стимулююче спрямування та включають забезпечення комплексного бачення розвитку регіонів у напрямі реалізації планування, контролю, моніторингу та форсайту;

- науково-методичний підхід до трансформації потенціалоформуючого простору із урахуванням процесів цифровізації, що, на відміну від наявного, включає заходи щодо управління потенціалом регіонів та їх цифровізації та забезпечує взаємодію між державними органами і приватними бізнесом, державними організаціями і службовцями, консультантами на місцях, державними органами і громадянами

- композицію напрямів нівелювання негативних тенденцій розвитку регіонів та впливу воєнних дій із урахуванням процесів цифровізації, що, на відміну від усталеної, передбачає створення інтегрованих регіональних підприємницьких систем, інжинірингових центрів, інформаційно-комунікаційних центрів аутсорсингу, інноваційно-технологічних та еко-індустріальних парків;

дістало подальшого розвитку:

- понятійно-категоріальний апарат теорії розвитку продуктивних сил і регіональної економіки за рахунок поглиблення сутнісних характеристик таких понять: «розвиток регіональних економічних систем», «регіональна економічна система», «регіон», «просторовий розвиток регіональних економічних систем», «потенціал регіону», «потенціалоформуючий простір»;

- вибудова ієрархічності понять «простір», «просторовий розвиток регіональних економічних систем», «потенціал», «потенціал регіону», «потенціалоформуючий простір», «трансформація», «трансформація потенціалоформуючого простору», їх гносеологія, виокремлення підходів та

генеза зміни їх сутності дало можливість розкрити антологічні аспекти процесів розвитку регіональних економічних систем на засадах трансформації потенціалоформуючого простору в умовах цифровізації;

- модельне рішення оцінювання потенціалу регіональних економічних систем, що, на відміну від наявних, базується на елементному, структурному, функціональному та інтеграційному аспектах обґрунтування оціночних показників й принципах системності, комплексності, достовірності, довгочасності, стратегічності, пов'язаності, формалізації, достатності та точності щодо розроблення методичного підходу до оцінювання трансформації потенціалоформуючого простору в умовах цифровізації;

- класифікація регіонів, що на відміну від усталеного підходу, здійснюється за адаптованою шкалою Харрінгтона та поділяє регіони за комплексним індексом потенціалу розвитку регіональних економічних систем та його складових у довоєнний період на регіони з високим рівнем розвитку, стабільним рівнем розвитку, дотаційні, з низьким рівнем розвитку та проблемні регіони, що дає можливість визначити зміни у розвитку та впроваджувати стратегіями трансформації потенціалоформуючого простору;

- підхід щодо виокремлення найбільш впливових факторів впливу на розвиток регіональних економічних систем в умовах трансформації потенціалоформуючого простору, що на відміну від наявних, передбачає кореляційно-регресійне імітаційне моделювання за шістьма моделями;

- кваліметричний підхід до прогнозування розвитку регіональних економічних систем, який, на відміну від наявних, базується на комплексному індексі потенціалу регіонів, побудові імітаційних моделей причинно-наслідкових зв'язків, впливу факторів на складові потенціалу регіонів, урахуванні поділу регіонів на території відновлення, регіональні полюси зростання, території з особливими умовами розвитку, території сталого розвитку залежно від рівня руйнації регіонів внаслідок воєнних дій на території України за оптимістичним, нейтральним та песимістичним сценарієм.

4. Ступінь обґрунтованості наукових положень та висновків, сформульованих у дисертаційній роботі Дергалюк М.О., є високим й базується на: аналізі законодавчих та нормативно-правових актів, праць закордонних та вітчизняних дослідників, аналітичних матеріалів міністерств та відомств України, аналітичних даних агенцій Європейського Союзу, Державної служби статистики України, матеріалів органів державної і регіональної влади та органів місцевого самоврядування, інтернет-ресурсів, а також, обґрунтованості постановки мети і задач дослідження, використанні різноманітних методів дослідження, серед яких: історико-логічний,

абстрактного порівняння та систематизації, аналізу та синтезу, статистичний та імітаційного моделювання, діалектичний, декомпозиції, монографічний, графічний та картографічний, спостережень та порівнянь, аналізу відповідності, узагальнень, системний, інституціональний та просторово-функціональний підходи. Отримані науково-методичні, методологічні результати та прикладні аспекти було оприлюднено у вітчизняних та міжнародних джерелах. Це підтверджує обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертаційній роботі.

5. Теоретичне та практичне значення результатів роботи доведено до рівня конкретних практичних пропозицій та рекомендацій, які було впроваджено та використані в діяльності:

Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу 195д9/10-2024/26828 від 06.02.2024 р. щодо покращення можливостей законодавчого врегулювання питання розвитку регіональних економічних систем у сфері європейської інтеграції; під час розгляду законопроектів на предмет відповідності міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції будуть використані підходи щодо створення інтегрованих регіональних підприємницьких систем, інжинірингових центрів, інформаційно-комунікаційних центрів аутсорсингу, інноваційно-технологічних та екоіндустріальних парків відповідно до міжнародних практик, а також, у роботі Комітету може застосовуватися глибокий аналіз чинників, які гальмують потенціалоформування регіонів, зокрема в час надзвичайних викликів для України – війни з російською федерацією;

Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури регіонів № 11153/32/14-24 від 23.02.2024 р. відповідно до плану заходів Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки та були використані у роботі розробки щодо методичного підходу оцінювання потенціалу розвитку регіональних економічних систем, який передбачає дотримання принципів трансформації потенціалоформуючого простору і дає можливість розраховувати комплексний індекс потенціалу розвитку регіональних економічних систем та його складових, а саме: потенціалу виробничо-інвестиційної діяльності регіону, потенціалу інноваційного розвитку, розвиток людського потенціалу, потенціалу бюджетної ефективності та потенціалу цифрової трансформації регіону та поділити регіони на пентагрупу за адаптованою шкалою Харрінгтона з високим рівнем розвитку, стабільним рівнем розвитку, дотаційні, з низьким рівнем розвитку та проблемні регіони, що сприятиме розробленню стратегем розвитку пентагрупи регіонів;

Міністерства фінансів України № 42000-04-10/2351 від 25.01.2024 р., при роботі над Стратегією реформування СУДФ відповідно до розпорядження № 1805-р «Про схвалення Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2022-2025 роки та плану заходів з її реалізації» у напрямі розроблення заходів та спрямуванні зусиль на забезпечення фінансової спроможності територіальних громад; підвищення прозорості та доступності інформації про бюджет були використані пропозиції щодо управління потенціалом регіональних економічних систем в умовах цифровізації, а саме пропозиції авторки щодо впровадження електронного управління, яке підвищує ділову комунікацію та консолідацію всіх суб'єктів регіональних економічних систем із різними можливостями, компетенціями та потенційними можливостями;

Міністерства економіки України при визначені Стратегічного плану діяльності Міністерства економіки України на 2022-2024 рр. щодо прийняття управлінських рішень відносно потенціалоформуючого простору, що вимагає: внесення змін у стратегії та поточні плани розвитку територій у залежності від процесів переміщення осіб, термінів їх перебування та релокації бізнесу щодо використання ресурсів та їх розподілу на забезпечення відповідних умов для внутрішньо переміщених осіб та підприємств; формування механізмів щодо нівелювання безпекових ризиків, викликаних воєнними діями; залучення додаткових ресурсів для соціально-економічного розвитку регіонів за рахунок налагодження більш щільної співпраці із західними партнерами, донорськими та різними громадськими організаціями; виокремлення ресурсів для формування продовольчих резервів, підвищення захищеності складів та логістичних потоків (довідка № 3611-06/60922-07 від 10.11.2023 р.);

Національної соціальної сервісної служби України Головного управління національної соціальної сервісної служби у Чернігівській області щодо обґрунтування групи соціальних завдань управління потенціалом регіонів відповідно до функціоналів управління розвитком регіонів на засадах трансформації потенціалоформуючого простору в умовах цифровізації, що відповідно до тріади парадигмального розвитку регіонів виокремлюються по відношенню до таких процесів, як: розвиток регіональних економічних систем, трансформація потенціалоформуючого простору та цифровізація (довідка № 0023-03-03/69 від 06.02.2023 р.);

Департаменту економічного розвитку Чернігівської обласної державної адміністрації щодо організаційно-економічного механізму забезпечення стійкості розвитку регіону на засадах ефективності впливу потенціалоформуючого простору в умовах цифровізації, що було використано при розробці Стратегії сталого розвитку Чернігівської області на період до 2027 р. (довідка № 02.01-21/227 від 10.02.2023 р.);

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації щодо створення регіональних інтегрованих підприємницьких систем із урахуванням наявного потенціалу ІКТ-сфери, що включатимуть інформаційно-комунікаційні центри аутсорсингу, інжинірингові центри, інноваційно-технологічні та екоіндустріальні парки (довідка № 04-25/549 від 16.02.2023 р.);

Бучанської міської ради щодо практичних рекомендацій відносно управління потенціалом регіонального розвитку, підвищення активності та взаємодії суб'єктів економічного потенціалу та цільової спрямованості трансформації потенціалу, які забезпечують можливість активізації розвитку регіональних економічних систем (довідка № 12.1-09/564 від 21.03.2023 р.).

Результати дослідження використані як матеріал для навчально-методичного забезпечення при викладанні курсів лекцій та проведенні практичних занять для здобувачів вищої освіти закладів вищої освіти: по-перше, у Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» факультету менеджменту та маркетингу з дисциплін «Регіональна економіка», «Економіка розвитку», «Макроекономіка», «Національна економіка», «Галузева економіка» (акт впровадження № 3112-24 від 26.10.2023 р.); по-друге, ЗВО «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая» при викладанні дисциплін «Розвиток продуктивних сил та регіональна економіка», «Державне та регіональне управління», «Публічне управління адміністрування», «Стратегічне управління» для студентів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) освітніх ступенів галузі знань 07 «Управління і адміністрування» (акт впровадження № 02/2009 від 23.09.2023 р.).

6. Апробація / використання результатів дисертації

Основні положення і результати дисертаційної роботи обговорено на наукових семінарах кафедри економіки і підприємництва Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» та оприлюднено на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях: «Розвиток економіки та бізнес-адміністрування: наукові течії та рішення» (м. Київ, 2021 р., 2022 р., 2023 р.); «Сучасні підходи до креативного управління економічними процесами» (м. Київ, 2022 р.); «Актуальні питання економіки, обліку, фінансів і права: теорія і практика» (м. Полтава, 2022 р.); «Розвиток підприємництва як фактор росту національної економіки» (м. Київ, 2022 р.); «Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи» (м. Київ, 2022 р.); «European scientific congress» (Madrid, 2023); «Innovations and prospects in modern science» (Stockholm, 2023); «Current challenges of science and education»

(Berlin, 2023); «Актуальні проблеми економіки, фінансів, управління та права в XXI столітті» (м. Кременчук, 2023 р.); «Modern Movement of Science» (м. Дніпро, 2023 р.).

7. Оцінка змісту дисертації

Роботу викладено українською мовою на 452 сторінках друкованого тексту, з яких 373 сторінок – основний текст. Дисертація складається з анотації, змісту, вступу, п'яти розділів власних досліджень, висновків, списку використаних джерел та додатків. В анотації українською та англійською мовами подано найважливіші результати дослідження та підкреслено їхню новизну. Вступ викладено на 15 сторінках, містить: обґрунтування актуальності проблеми дисертації; зазначення зв'язку роботи з науковими програмами, темами; формулювання мети та завдань дослідження; визначення об'єкту, предмету і перелік використаних методів дослідження зі стислою конкретизацією необхідності їх застосування; відображення наукової новизни отриманих результатів та їхнього практичного значення; зазначення особистого внеску здобувачки; перелік наукових заходів, де було апробовано основні положення роботи; надання відомостей щодо публікацій дисертантки за матеріалами дисертації. Кожний із 5 розділів містить по три підрозділи і закінчується короткими висновками. Основні результати дослідження представлено у висновках, які достатньо обґрунтовані, логічно витікають з мети й завдань дослідження та відображають основний зміст роботи. Список використаних джерел наукової літератури містить 254 найменування. Додатки викладені на 30 сторінках. Таким чином, дисертація побудована за класичною схемою, містить усі необхідні розділи і, в цілому, є завершеною науковою працею.

8. Дотримання принципів академічної доброчесності

За результатами науково-технічної експертизи дисертація Дергалюк М.О. визнана оригінальною роботою, яка не містить елементів фальсифікації, компіляції, фабрикації, плагіату та запозичень.

9. Перелік публікацій за темою дисертації із зазначенням особистого внеску здобувача.

За результатами досліджень опубліковано 40 наукових праць, у тому числі:

- 16 статей у наукових періодичних виданнях, включених до Переліку наукових фахових видань України (в т.ч. 0 включених до категорії “А”);
- 12 статей у наукових періодичних виданнях інших держав з наряду, з якого підготовлено дисертацію (в.т.ч. 7, що включені до міжнародних наукометричних баз SCOPUS та Web of Science Core Collection; з них 1 віднесена до Q3, відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank);

- 12 тез та доповідей на наукових конференціях.

Статті у наукових фахових виданнях України

1. Дергалюк М. О. Інтенсифікація соціально-економічного розвитку регіонів в контексті трансформації потенціалоформуючого простору. *Економічний вісник НТУУ «КПІ»*. 2021. Вип. 18. С. 13-16. (0,46 д. а.). (Категорія “Б”).
2. Ханін С.Г., **Дергалюк М.О.** Методологічні підходи щодо трансформації потенціалоформуючого простору регіональних економічних систем під впливом інтелектуально-інноваційних детермінант. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2021. № 6. Т. 2. С. 44-48. (0,42 д. а.). *Особистий внесок: обґрунтовано методологічні засади трансформації потенціалоформуючого простору регіональних економічних систем та запропоновано стратегічно-орієнтовану модель впливу трансформації потенціалоформуючого простору на розвиток регіонів* (0,21 д. а.). (Категорія “Б”).
3. Дергалюк М. О. Стратегічно-орієнтована модель впливу трансформації потенціалоформуючого простору на розвиток регіональної економічної системи. *Економічний вісник НТУУ «КПІ»*. 2021. Вип. 20. С. 15-18. (0,5 д. а.). (Категорія “Б”).
4. Ханін С.Г., **Дергалюк М.О.** Організаційно-економічні засади активізації детермінант інтелектуально-інноваційного розвитку регіонів в умовах цифровізації. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2021. № 4(28). С. 170-176. (0,5 д. а.). *Особистий внесок: за використанням системно-функціонального підходу обґрунтовано організаційно-економічні засади активізації розвитку регіональних економічних систем в умовах цифровізації економічних процесів* (0,25 д. а.). (Категорія “Б”).
5. **Дергалюк М. О.,** Тульчинська С.О. Активізації залучення потенціалу для забезпечення розвитку регіональних економічних систем. *Економічний вісник НТУУ «КПІ»*. 2022. Вип. 22. С. 35-39. (0,5 д. а.). *Особистий внесок: набуло подальшого розвитку сутність поняття «потенціал», запропоновано етапність заходів активізації залучення потенціалу регіонів для забезпечення розвитку регіональних економічних систем* (0,25 д. а.). (Категорія “Б”).
6. Дергалюк М. О. Стратегічне управління потенціалом регіональних економічних систем. *Economic synergy: науковий журнал*. 2022. Вип. 3(5). С. 38-46. (0,42 д. а.). (Категорія “Б”).
7. Дергалюк М. О. Засади обґрунтування механізму управління активізацією потенціалу регіональних економічних систем. *Інфраструктура ринку*. 2022. Вип. 68. С. 187-191. (0,5 д. а.). (Категорія “Б”).
8. Дергалюк М. О. Цілі та перспективи стратегічного управління потенціалом регіональних економічних систем. *Economic synergy: науковий журнал*. 2022. Вип. 4(6). С. 248-255. (0,42 д. а.). (Категорія “Б”).
9. **Дергалюк М. О.,** Тульчинська С. О. Організаційно-економічне забезпечення потенціалоформуючого простору регіонів в умовах

- цифровізації. *Проблеми та перспективи економіки та управління: науковий журнал*. 2022. № 4(32). С. 218-225. (0,44 д. а.). *Особистий внесок: обґрунтовано підходи до поняття «потенціалоформуєчий простір» з позицій регіональної економіки, визначено системні характеристики та закономірності системних трансформацій потенціалоформуєчого простору в умовах цифровізації* (0,22 д. а.). (Категорія “Б”).
10. Дергалюк М. О. Принципи розвитку регіональних економічних систем в умовах трансформації потенціалоформуєчого простору. *Інфраструктура ринку*. 2022. Вип. 69. С. 146-150. (0,5 д. а.). (Категорія “Б”).
11. Тульчинська С. О., **Дергалюк М. О.** Економічний потенціал регіону як стимулятор інтенсифікації розвитку регіональних економічних систем в умовах цифровізації. *Науковий вісник Полісся*. 2022. № 2 (25). С. 114-123. (0,46 д. а.). *Особистий внесок: виокремлено особливості потенціалу регіонів, з'ясовано основні тенденції та характеристика впливу цифровізації на потенціал регіональних економічних систем* (0,23 д. а.). (Категорія “Б”).
12. Дубина М. В., **Дергалюк М. О.** Особливості цифрової трансформації регіонів України: сучасні реалії, проблеми та шляхи вирішення. 2023. *Econotis synergy: науковий журнал*. № 1 (7). С. 66-81. (0,44 д. а.). *Особистий внесок: розглянуто тенденції цифрової трансформації регіонів України, виявлено ряд системних проблем у реалізації процесу цифрової трансформації регіонів та сформовано рекомендації для їх вирішення* (0,22 д. а.). (Категорія “Б”).
13. Дергалюк М. О. Інтеграційний підхід до визначення сутності поняття «економічний потенціал регіону». *Інфраструктура ринку*. 2023. № 71. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2023/71_2023/39.pdf (0,5 д. а.). (Категорія “Б”).
14. Дергалюк М. О. Регулювання процесів цифрової трансформації регіональних економічних систем. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2023. № 3. С. 169-172. (0,45 д. а.). (Категорія “Б”).
15. Тульчинська С. О., **Дергалюк М. О.** Методичні підходи оцінювання потенціалу регіональних економічних систем. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023. № 13. С. 22-26. (0,5 д. а.). *Особистий внесок: обґрунтовано засади комплексного методичного підходу оцінювання потенціалу регіонів на основі виявлення позитивних рис та недоліків існуючих* (0,25 д. а.). DOI: 10.32702/2306-6814.2023.13.22 (Категорія “Б”).
16. Мельниченко А. А., **Дергалюк М. О.** Управлінські виміри цифрової трансформації освіти в контексті формування потенціалу розвитку регіонів. *Наукові перспективи*. 2023. Вип. 7(37). С. 222-233. (0,55 д. а.). *Особистий внесок: на основі аналізу показників субіндексу цифрової трансформації обґрунтовано, що цифрова трансформація освіти сприятиме врахуванню специфічних особливостей розвитку та потреб регіонів* (0,27 д. а.). (Категорія “Б”).

Статті у періодичних наукових виданнях інших держав

17. Vovk, O., Kravchenko, M., Popelo, O., Tulchynska, S., **Derhaliuk, M.** (2021). Modeling the Choice of the Innovation and Investment Strategy for the Implementation of Modernization Potential. WSEAS TRANSACTIONS on SYSTEMS and CONTROL, 16, 430-438. DOI: 10.37394/23203.2021.16.38. (0,68 д. а.). *Особистий внесок: запропоновано алгоритм прийняття управлінських рішень на основі побудови моделі «преференцій у реалізації інвестиційно-інноваційних стратегій» для реалізації модернізаційного потенціалу економічних систем (0,135 д. а.). (Наукометрична база: Scopus).*
18. Tulchinskiy, R., Chobitok, V., **Dergaliuk, M.**, Semenchuk, T., Tarnovska, I. (2021). Strategic Guidelines for The Intensification of Regional Development Under the Impact of Potential-Forming Determinants in the Conditions of Digitalization. IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security, 21(8), 97-104. <https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2020.20.10.01>. (0,68 д. а.). *Особистий внесок: визначено ключові стратегічні орієнтири для розвитку регіональних суб'єктів господарювання в розрізі цифровізація під впливом потенціалоутворюючих детермінант, які становлять базис для подальших процесів розвитку регіональних економічних систем (0,2 д. а.). (Наукометрична база: Web of Science).*
19. Popelo, O., Garafonova, O., Tulchynska, S., **Derhaliuk, M.**, & Berezovskyi, D. (2021). Functions of public management of the regional development in the conditions of digital transformation of economy. Amazonia Investiga, 10(43), 49-58. <https://doi.org/10.34069/AI/2021.43.07.5>. (0,8 д. а.). *Особистий внесок: запропоновано методологічний підхід для визначення впливу функцій державного управління регіональним розвитком у контексті цифрової трансформації, заснований на моделі системи диференціальних рівнянь (0,18 д. а.). (Наукометрична база: Web of Science).*
20. **Derhaliuk, M.**, Popelo, O., Tulchynska, S., Mashnenkov, K., Berezovskyi, D. (2021). State policy of the potential-forming space transformation in the context of the regional development intensification. CUESTIONES POLÍTICAS, 39(70), 80-93. DOI: 10.46398/cuestpol.3970.04. (0,58 д. а.). *Особистий внесок: обґрунтовано інституціональні засади державної регіональної політики спрямованої на забезпечення функціонування потенціалоформуючого простору (0,2 д. а.). (Наукометрична база: Web of Science).*
21. Khanin, S., **Derhaliuk, M.**, Stavroyany, S., Kudlasevych, O., Didkivska, L. (2022). Paradigm of the Transformation of Potential-Forming Space Under the Impact of Intellectual-Innovation Determinants. IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security, 22(1), 340-346. <https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2022.22.1.48>. (0,6 д. а.). *Особистий внесок: обґрунтовано парадигмальні засади трансформації потенціалоформуючого*

- простору регіональних економічних систем в умовах цифровізації (0,2 д. а.). (Наукометрична база: Web of Science).*
22. Kholiavko, N., Popelo, O., Melnychenko, A., **Derhaliuk, M.**, & Grynevych, L. (2022). The Role of Higher Education in the Digital Economy Development. *Revista Tempos E Espaços Em Educação*, 15(34), e16773. <https://doi.org/10.20952/revtee.v15i34.16773>. (0,66 д. а.). *Особистий внесок: обґрунтовано позитивний вплив вищої освіти на розвиток цифрової економіки та розвиток економічних систем (0,15 д. а.). (Наукометрична база: Web of Science).*
23. Popelo, O., Tulchynska, S., Revko, A., Butko, M., **Derhaliuk, M.** (2022). Methodological Approaches to the Evaluation of Innovation in Polish and Ukrainian Regions, Taking into Account Digitalization. *Comparative Economic Research. Central and Eastern Europe*, 25(1), 55-74. <https://doi.org/10.18778/1508-2008.25.04>. (0,8 д. а.). *Особистий внесок: обґрунтовано методичний підхід щодо оцінки інноваційної діяльності в регіональних економічних системах з урахуванням процесів цифровізації (0,2 д. а.). (Наукометричні бази: Scopus, Web of Science; Q3).*
24. Solosich, O., Popelo, O., Nusinova, O., **Derhaliuk, M.**, Tulchynska, S. (2021). Ensuring economic security of regions as a potential-forming space in the conditions of intellectualization. *Academy of Entrepreneurship Journal*, 27(6), 1-8. (<https://www.abacademies.org/articles/Ensuring-economic-security-of-regions-as-a-potential-forming-space-in-the-conditions-of-1528-2686-27-6-617.pdf>) (0,5 д. а.). *Особистий внесок: запропоновано методичний інструментарій оцінки економічної безпеки регіонів як базису потенціалоутворюючого простору за використанням методу таксономічного аналізу (0,5 д. а.).*
25. Khanin, S., Arefieva, O., **Dergaliuk, M.**, Popelo, O., Tulchynska, S. (2021). Concepts of the activation of intellectual and innovative determinants for the development intensification of regional economic systems introduction. *Laplace em Revista (International)*, 7(Extra E), 234-244. DOI: <https://doi.org/10.24115/S2446-622020217Extra-E1180p.234-244>. (<https://laplaceemrevista.editorialaar.com/index.php/lpg1/article/view/1180>) (0,625 д. а.). *Особистий внесок: здійснено теоретико-концептуальне групування теорій та концепцій щодо активізації розвитку регіональної економіки із виокремленням теорії інноваційного розвитку, дифузій інновації та ортодоксальних теорій інновації на основі концепцій технократичного і циклічного розвитку (0,125 д. а.).*
26. Khanin, S., Tulchynska, S., Popelo, O., **Derhaliuk, M.**, Ishchejkin, T. (2021). Systematization of functional features of intellectual and innovative determinants of the intensification of the regional economic development. *Laplace em Revista (International)*, 7(2), 710-720. (0,625 д. а.). *Особистий внесок: визначено основні принципи забезпечення розвитку регіональних економічних систем, що дало можливість сформулювати напрями докладання зусиль для розвитку регіонів (0,125 д. а.).*

27. **Dergaliuk, M.**, Khanin, S., Popelo, O., Tulchynska, S., Pakhota, N. (2021). Intensification of the development of regional economic systems in the conditions of the creative economy formation. *Laplage em Revista (International)*, 79(3), 80-88. DOI: <https://doi.org/10.24115/S2446-62202021731259> p. 80-88. (0,58 д. а.). *Особистий внесок: сформовано вектори спрямування зусиль для активізації розвитку регіональних економічних систем під впливом інтелектуально-інноваційних детермінант* (0,2 д. а.).
28. Tulchynska, S., **Derhaliuk, M.**, Kravchuk, N., Smerichevska, S., Desiatov, T. (2021). The organizational and economic mechanism of the determinants activation of the regional development intensification in the conditions of digitalization. *Laplage em Revista (International)*, 7(3B), 168-178. (0,625 д. а.). DOI:10.24115/S2446-6220202173B1530. *Особистий внесок: обґрунтовано засади організаційно-економічного механізму активізації детермінант регіональних економічних систем в контексті цифровізації* (0,125 д. а.).

Тези, доповіді на наукових конференціях

29. Дергалюк М. О. Підходи щодо визначення характеристик потенціалоформуєчого простору регіональних економічних систем. *Розвиток економіки та бізнес-адміністрування: наукові течії та рішення: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції* (21 жовтня 2021 р., м. Київ). Київ, 2021. С. 56-57. (0,125 д. а.).
30. Дергалюк М. О. Сутність простору в умовах цифровізації економіки регіональних економічних систем. *Розвиток економіки та бізнес-адміністрування: наукові течії та рішення: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції* (20-25 травня 2022 р., м. Київ). Київ, 2022. Т. 1. С. 37-38. (0,125 д. а.).
31. Дергалюк М. О. Напрями забезпечення цифровізації економіки регіональних економічних систем. *Сучасні підходи до креативного управління економічними процесами: матеріали XIII Міжнародної науково-практичної конференції* (14-15 квітня 2022 р., м. Київ). Київ, 2022. Т. 1. С. 39-40. (0,125 д. а.).
32. Дергалюк М. О. Виокремлення підходів до сутності поняття «потенціал регіонів». *Актуальні питання економіки, обліку, фінансів і права: теорія і практика. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції* (4 червня 2022 р., м. Полтава). Полтава, 2022. С. 41-42. (0,125 д. а.).
33. **Дергалюк М. О.**, Діогенова Є. І. Людський капітал України в умовах воєнного стану. *Розвиток підприємництва як фактор росту національної економіки* : матеріали XXI Міжнародної науково-практичної конференції (23 листопада 2022 р., м. Київ). Київ, 2022. С. 35 (0,17 д. а.). *Особистий внесок: обґрунтовано засади збереження людського потенціалу в сучасних умовах* (0,085 д. а.).
34. Гульчинська С. О., **Дергалюк М. О.** Вплив цифровізації на активізацію потенціалу регіонів в сучасних умовах. *Бізнес, інновації, менеджмент:*

- проблеми та перспективи: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (08 груд. 2022 р., м. Київ). Київ. 2022. С. 203 (0,16 д. а.). Особистий внесок: обґрунтовано роль цифровізації у розвитку регіонів (0,08 д. а.).*
35. Дергалюк М. О. Потенціал регіонів як базис соціально-економічного розвитку. *European scientific congress. Proceedings of the 9th International scientific and practical conference*. Barca Academy Publishing 4-6 September, Madrid). Madrid, Spain. 2023. Pp. 311-312. (0,125 д. а.).
 36. Дергалюк М. О. Цифровізація розвитку регіональних економічних систем. *Innovations and prospects in modern science. Proceedings of the 10th International scientific and practical conference*. SSPG Publish (25-27 September, Stockholm). Stockholm, Sweden. 2023. Pp. 261-263. (0,125 д. а.).
 37. Дергалюк М. О. Складові потенціалоформуючого простору регіональних економічних систем. *Current challenges of science and education. Proceedings of the 1st International scientific and practical conference*. MDPC Publishing. Berlin, Germany. 2023. Pp. 261-263. (0,125 д. а.).
 38. Дергалюк М. О. Трансформація потенціалу регіональних економічних систем. *Актуальні проблеми економіки, фінансів, управління та права в XXI столітті* матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (30 вересня 2023 р., м. Кременчук). Кременчук. 2023. С. 54-55. (0,125 д. а.).
 39. Дергалюк М. О. Трансформація потенціалоформуючого простору у напрямі підвищення самодостатності розвитку регіонів. *Modern Movement of Science: матеріали XV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (19-20 жовтня 2023 р., м. Дніпро). Дніпро. 2023. С. 94-95. (0,125 д. а.).*
 40. Дергалюк М. О., Кравчук Д. О. Вплив цифровізації на розвиток підприємництва. *Розвиток підприємництва як фактор зростання національної економіки: матеріали XXII Міжнародної науково-практичної конференції (22 листопада 2023 р., м. Київ). Київ. 2023. С. 29. (0,17 д. а.). Особистий внесок: обґрунтовано вплив цифрової трансформації на розвиток підприємництва (0,085 д. а.).*

ВВАЖАТИ, що дисертаційна робота Дергалюк Марти Олексіївни «Розвиток регіональних економічних систем на засадах трансформації потенціалоформуючого простору в умовах цифровізації», що подана на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук, є кваліфікаційною науковою працею, виконаною здобувачем самостійно, за своїм науковим рівнем та практичною і теоретичною цінністю, змістом та оформленням повністю відповідає вимогам п. 7 та п. 9 «Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук», що їх пред'являють до докторських дисертацій, та паспорту спеціальності 08.00.05 – розвиток продуктивних сил і регіональна економіка.

РЕКОМЕНДУВАТИ дисертаційну роботу «Розвиток регіональних економічних систем на засадах трансформації потенціалоформуючого простору в умовах цифровізації», подану Дергалюк Мартою Олексіївною на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук, до захисту у спеціалізованій раді Д 26.002.23 за спеціальністю 08.00.05 – розвиток продуктивних сил і регіональна економіка.

Головуючий на засіданні
д.е.н., проф., проф. кафедри
економіки і підприємництва

Марина ШАШИНА

Рецензенти:

Декан факультету
менеджменту та маркетингу
д.е.н., проф.

Марина КРАВЧЕНКО

Завідувач кафедри
менеджменту підприємств
д.е.н., проф.

Вікторія ДЕРГАЧОВА

Професор кафедри
економіки і підприємництва
д.е.н., проф.

Валентина МАРЧЕНКО